

กลยุทธ์และแรงบันดาลใจในการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ

โดย

ศาสตราจารย์ระพี ศาคริก

บทนำ

คนเราเกิดมา ถ้ามีใจเดียวรักเดียวอยู่ในวิญญาน และมุ่งมั่นทำงานอย่างอิสระ ย่อมมีการพัฒนาจากรากฐานให้มุ่งวิถีทางไปสู่ความเป็นมนุษย์ ผู้สมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น

“ใจเดียวรักเดียว” หมายถึง “ความรักในสังขาร” ซึ่งธรรมชาติมอบมาให้ สานจากเหตุดังกล่าว ถึงความรักเพื่อนมนุษย์ทุกคน เริ่มจากผู้ซึ่งมีรากฐานจิตใจใกล้ชิดกับตนเองมากที่สุด

ในอีกด้านหนึ่ง ย่อมมีผลช่วยให้ตนมีโอกาสรเรียนรู้ความจริงจากใจตนเอง ทำให้รู้ได้ถึงคุณค่าของความรักความจริงใจ ที่มอบให้กับเพื่อนมนุษย์ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ธรรมชาติของมนุษย์

มนุษย์คือลักษณะหนึ่งของชีวิตที่มีจิตวิญญานอยู่ในรากฐานตัวเองอย่างเป็นธรรมชาติ และมีพลังซึ่งเกิดจากศูนย์กลางดังกล่าวอย่างอิสระ

ภายในวิญญานมนุษย์ ถ้าได้รับโอกาสจากภายนอก ย่อมเกิดจินตนาการจากความรู้สึกนึกคิด และมีกระแสเร้าใจให้คิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ อีกทั้งมีการลงมือปฏิบัติเดินทวนกระแสอิทธิพลวัตถุอย่างท้าทายจากใจตนเอง และนำผลกระทบทวนกลับมาพัฒนาจิตใจ เพื่อการดำรงอยู่อย่างรู้คุณค่าลึกซึ้งยิ่งขึ้น

กับอีกด้านหนึ่ง ย่อมมีผลต่อจิตใจที่เชื่อมโยงถึงร่างกาย อันหมายถึงช่วยให้เกิดการรู้ความจริงจากใจตนเอง ร่วมกับการให้ผลในด้านรูปวัตถุหรือปฏิบัติจากความจริงใจซึ่งนำไปสู่การมุ่งสร้างสรรค์ ได้ทุกเรื่อง

ดังนั้นการทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อนจิตใจ จึงควรถือว่าอยู่บนรากฐานเดียวกัน โดยที่สาเหตุและผลถึงกันและกันอย่างเป็นธรรมชาติ แทนที่จะแยกออกจากกันเป็นคนละเรื่อง หากบุคคลผู้ปฏิบัติสามารถยังรู้ถึงธรรมชาติ ซึ่งอยู่ในจิตใจตนเอง ได้ถึงความจริงในระดับหนึ่ง แล้ว ย่อมอ่านความจริงจากภายนอกได้ทุกเรื่อง

จึงสรุปได้ว่า ถ้ามนุษย์แต่ละคนมีโอกาสดำเนินงานจากใจและมีความรักความจริงใจ ที่มอบให้กับเพื่อนมนุษย์ทุกคน ย่อมมีทั้งการออกกำลังกายและการพักผ่อนจิตใจผสมกลมกลืนกันไป ช่วยให้ตนรู้ได้เองอย่างเป็นธรรมชาติว่าเมื่อใดควรพักผ่อนร่างกาย ตามเวลาอันเหมาะสมจึงช่วยให้ตนทำงานอย่างมีความสุข

ด้วยเหตุนี้เอง การทำงานร่วมกับเพื่อนมนุษย์ เริ่มจากผู้มีรากฐานจิตใจใกล้ชิดกับตน โดยที่อีกด้านหนึ่งมีการแสวงหาผู้ซึ่งมีจิตใจใกล้ชิดกับตนเองมากที่สุด ย่อมช่วยให้แต่ละคนมีกระแสนวนกลับมาเชื่อมโยงระหว่างจิตใจกับร่างกายตัวเอง หยั่งรากลงลึกซึ่งยิ่งขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ

นอกจากนั้นผลซึ่งผู้ปฏิบัติพึงได้รับติดตามมาอีก น่าจะได้แก่ การช่วยทำนุบำรุงสุขภาพในด้านจิตใจที่เชื่อมโยงถึงสุขภาพของร่างกาย ทำให้มองเห็นความจริงว่า จิตใจมนุษย์สามารถควบคุมสภาพของร่างกายได้ทั้งหมด ดังนั้นการทำงานอย่างมีความสุขจึงมีผลช่วยให้สุขภาพของร่างกายเป็นตามปกติ

จากเหตุดังกล่าวน่าจะช่วยให้รู้เหตุผลต่อไปได้ว่า ถ้าแต่ละคนสามารถรู้สภาพที่เป็นจริงของจิตใจตนเองได้ ย่อมสามารถควบคุมการปฏิบัติของร่างกายให้อยู่ในสภาพพอเหมาะพอสม หรืออาจกล่าวว่า รู้จักความพอดีพองาม

จึงสรุปได้ว่า จิตใจกับร่างกายแต่ละคน หากแยกจากกันเป็นคนละส่วนไม่ หากมีวิญญานความรักเป็นแกนนำ ช่วยให้ทั้งสองด้านสามารถหมุนวนร่วมกันอย่างมีสมดุล จึงจะเกิดความสงบสุข

พลังของมนุษย์

มนุษย์มีจิตวิญญาณซึ่งสั่งสมพลังไว้แล้วอย่างเป็นธรรมชาติ นอกจากนั้นอีกด้านหนึ่ง พลังอันเป็นธรรมชาติภายในรากฐานจิตใจมนุษย์ มีปากกออกมาได้อย่างต่อเนื่อง และยังมีโอกาสใช้ก็ยังเพิ่มพูนมากขึ้น

การดำเนินชีวิตของแต่ละคน ถ้าเกิดความรู้สึกจากธรรมชาติภายในจิตวิญญาณตัวเองว่า ตนมองเห็นโอกาสที่จะปฏิบัติอย่างสอดคล้องกันกับเหตุผล ซึ่งรู้ได้จากรากฐานจิตใจของตน ย่อมเกิดพลังปรากฏออกมาอย่างเป็นธรรมชาติโดยปราศจากการขังขັ้นจำกัดตัวเอง

ดังนั้น ภายในวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละคน หากได้รับโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำนาจของเพื่อนมนุษย์ซึ่งอยู่เหนือกว่า ที่สามารถเข้าใจความคิดและการปฏิบัติซึ่งมีเหตุอยู่ในรากฐานของตน เกิดจากความปรารถนาดี ย่อมช่วยให้ผู้ที่มุ่งมั่นปฏิบัติ มีกำลังใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

มนุษย์แต่ละคนมีธรรมชาติความรู้สึกที่ ต้องการความเข้าใจและให้กำลังใจกัน และต้องการขวัญที่ดีโดยที่มีความเชื่อมั่นในคุณงามความดี จากการปฏิบัติของผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจเหนือตน เพื่อให้มั่นคงอยู่กับความเชื่อในเหตุผลได้

สิ่งที่กล่าว มีผลช่วยให้แต่ละคนมีสมาธิ ในการทำงานอย่างมีความสุข

มนุษย์กับสภาพแวดล้อม

มนุษย์หาใช่มีชีวิตเดียวไม่ ดังนั้นควรอยู่ร่วมกันจากใจอันเป็นธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงการเรียนรู้จากใจอันเป็นธรรมชาติระหว่างกันและกัน เพื่อช่วยให้เกิดพลังในการทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมที่เป็นปฐมเหตุ ช่วยส่งผลให้การเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละคน สามารถยังรากฐานจิตใจเจริญลึกซึ่งรวมทั้งเปิดกว้างมากขึ้น จึงน่าจะได้แก่ สภาพแวดล้อมอันมีเหตุผลมาจากความคิดและการปฏิบัติของมนุษย์ด้วยกันเอง ทั้งด้านบน ด้านล่าง และระดับเดียวกัน

ผู้มีรากฐานจิตใจใกล้ชิดกับตนเองมากที่สุด ย่อมช่วยให้แต่ละคนมีขวัญและกำลังใจสูงสุด จึงมีส่วนอย่างสำคัญในการเข้าใจให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หากความสัมพันธ์ใกล้ชิดทางใจมีเหตุผลสอดคล้องกันกับระบบการอยู่และการปฏิบัติร่วมงานกัน ทั้งด้านส่วนตัวและด้านที่ให้บริการแก่สังคม ย่อมช่วยให้นำผลงานไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมาย หากมีผลขัดแย้งกัน ย่อมทำให้เกิดภาวะสับสนและปัญหา ส่งผลกระทบกระเทือนความมั่นคง ทั้งของชีวิตแต่ละคน และประโยชน์สุขในการทำงานเพื่อสังคมร่วมกัน

จึงสามารถสรุปได้ว่า มนุษย์มีการเรียนรู้ระหว่างกันและกันทั้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ระหว่างผู้ที่มีโอกาสเหนือกับผู้ด้อยโอกาสกว่า และผู้ที่อยู่ในระดับเดียวกัน ดังที่มีร้อยกรองลิขิตไว้ในอดีตบทหนึ่งว่า

คนเห็นคนเป็นคน	นั่นแหละคน
คนเห็นคนใช้คน	ใช้คนไม่
กำเนิดคนย่อมเป็นคน	ทุกคนไป
จะแตกต่างกันได้	แต่ชั่วดี

ดังนั้น การเปิดใจให้ถึงกัน จึงมีเหตุมาจากทั้งสองด้าน และสามารถทำให้เกิด ความเข้าใจระหว่างกันและกัน อันจะนำไปสู่วิถีทางที่สร้างสรรค์ให้เป็นผลสำเร็จได้ทุกเรื่อง

ด้านหนึ่งได้แก่การเรียนรู้ผลจากการปฏิบัติของตนเอง ที่สะท้อนจากสิ่งซึ่งผู้อื่นได้รับ กลับมาสู่ตน กับอีกด้านหนึ่ง ได้แก่การรับรู้จากผลการปฏิบัติ โดยผู้อื่น ซึ่งทำให้เกิด ความเข้าใจระหว่างกันและกัน ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การเรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิต

กระแสการเรียนรู้จากพื้นดินถึงวิญญาณมนุษย์ หรืออีกนัยหนึ่ง จากด้านล่างขึ้นสู่ด้านบน ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติของมนุษย์ โดยถือความรักความจริงใจเริ่มต้นจากความรักเพื่อนมนุษย์เป็น

พื้นฐาน ย่อมนำไปสู่การสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างสรรค์รากฐานจิตใจมนุษย์ ให้รักคุณค่าของสิ่งซึ่งอยู่ในวิญญานตัวเอง หยั่งลงสู่พื้นดินลึกซึ่งยิ่งขึ้น

ดังที่ชนรุ่นก่อนเคยกล่าวไว้ว่า ขอให้ใช้ชีวิตอย่างขาคิดดิน ซึ่งหมายความว่า ควรมีวิญญาน ที่รักพื้นดินเป็นสื่อ สานความรักถึงเพื่อนมนุษย์รวมถึงสรรพสิ่งต่างๆ ซึ่งอยู่กับธรรมชาติจาก ใจจริง

ดังนั้นไม่ว่าแต่ละคนจะเติบโตขึ้นสูงแค่ไหน ควรมีรากฐานจิตใจ สามารถช่วยให้คิดได้ลึกซึ่ง ยิ่งขึ้นหรืออีกนัยหนึ่ง มีคุณภาพจิตใจที่ยกระดับตนเองให้สูงยิ่งขึ้น อย่างเป็นธรรมชาติ

ซึ่งวิถีชีวิตดังกล่าว จะมีความเป็นไปได้ มนุษย์แต่ละคนพึงต้องได้รับผลการปฏิบัติ จาก รากฐานจิตใจที่สามารถอนุรักษ์ความเป็นตัวของตัวเองไว้ได้อย่างมั่นคง ไม่ว่าจะอยู่ท่ามกลาง อิทธิพลของสภาพแวดล้อมซึ่งมีกระแสการเปลี่ยนแปลงของรูปวัตถุรุนแรงยิ่งขึ้นแค่ไหน

ดังนั้นภายใต้อิทธิพลการจัดการศึกษา ร่วมกับ ภาวะการเรียนรู้ อันมีธรรมชาติอยู่ในวิญญาน ของแต่ละคน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงร่วมกันเป็นวัฏจักร บุคคลใดสามารถรักษาภาวะการเรียนรู้ อันมีธรรมชาติอยู่ในตนเองไว้ให้มันสมดุลอยู่ได้ ย่อมนำวิถีชีวิตไปสู่ผลสำเร็จในที่สุด

กับอีกด้านหนึ่ง หากการจัดการศึกษาในสังคมมีการสร้างอิทธิพล ซึ่งนำความคิดคนไปสู่ วัตถุ นิยม รุนแรงยิ่งขึ้น ย่อมส่งผลทำลายวิญญานมนุษย์ ซึ่งเป็นคนรุ่นหลัง ทำให้เกิดสภาพ หลงผิด หรืออาจกล่าวว่า เห็นผิดเป็นชอบ ส่งผลให้มนุษย์ มีการทำลายล้างกันเอง รุนแรงยิ่งขึ้น

ชีวิตมนุษย์แต่ละคนที่เริ่มต้นเกิดมา ย่อมมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อมาถึงวัยที่เข้าสู่ระบบการจัดการศึกษา แม้มีการเข้าโรงเรียนจนถึงมหาวิทยาลัย จึงควรมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิต ผสมผสานกันไป แทนที่จะให้อิทธิพลจากการจัดการ ปิดกั้น วิธีการเรียนรู้จากธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ในรากฐานของแต่ละคน

ประเด็นนี้ผู้เขียนใคร่ขอฝากไว้ให้บรรดาครูอาจารย์และผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษารวมถึงผู้บริหารในองค์กรต่างๆ ทั้งทางราชการและภาคเอกชน นำไปคิดทบทวนถึงผลเสียหายจากสิ่งซึ่งเป็นมาแล้วทั้งหมด

เหตุผลคืออะไร และมีผลทำให้เกิดอะไรขึ้น

เรามักกล่าวกันว่า ควรอยู่อย่างรู้เหตุรู้ผล และควรปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่าง บนพื้นฐานการรู้เหตุรู้ผล การปฏิบัติทุกอย่างโดยมีกระแสความรักสานถึงพื้นดิน อีกทั้งสื่อความรักจากพื้นดินถึงเพื่อนมนุษย์ทุกรัฐพลัษณะ โดยเน้นความสำคัญลงถึงระดับพื้นดิน อย่างมั่นคง

ผลซึ่งผู้ปฏิบัติพึงได้รับก็คือ ช่วยให้ตนเป็นผู้รู้เหตุรู้ผลลึกซึ้งยิ่งขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า อยู่อย่างรู้เขารู้เรา ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งถึงความจริงว่า สิ่งที่ควรปฏิบัติและควรพูดควรเขียน สิ่งใดไม่ควรปฏิบัติและไม่ควรนำมาพูดมาเขียน

เหตุเป็นสิ่งที่อยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง และการนำปฏิบัติจากสิ่งซึ่งเป็นเหตุ ย่อมหวนกลับมาเป็นผลให้ตนเรียนรู้ความจริงใจตนเองลึกซึ้งขึ้นด้วยเช่นกัน

ดังนั้นก่อนการแสดงออก หากขาดการทบทวนตัวเองเพื่อค้นหาความจริงจากใจ แต่นำเสนอสิ่งซึ่งจำมาจากผู้อื่น หรือจากตำรา แม้ครูผู้สอนมาปฏิบัติโดยตรง ย่อมกำหนดวิถีชีวิตให้มุ่งทิศทางห่างจากความจริงยิ่งขึ้น

จึงทำให้วิถีชีวิต จึงต้องเดินทาง ส่งผลทำลายคุณค่า ซึ่งมีอยู่แล้วในจิตวิญญาณตนเองให้มองไม่เห็น โอกาสแสดงออก มุ่งสู่ทิศทางที่สร้างสรรค์ได้อย่างแท้จริง สภาพเท่าที่ได้กล่าวมาแล้ว น่าจะช่วยให้เข้าใจได้ว่า คือวิถีทางซึ่งหวนกลับมาทำลายคุณภาพชีวิตตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น

มนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม ย่อมมีทั้งเด็กซึ่งเกิดมาใหม่ และผู้ที่ชีวิตผ่านประสบการณ์ในการเรียนรู้มาก่อน อยู่ร่วมกัน ซึ่งภาพรวมดังกล่าวน่าจะช่วยให้มองเห็นทิศทางอันควรจะเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ว่า ผู้ใหญ่มีหน้าที่หลักจากใจตนเอง ซึ่งควรรู้สึกได้ว่า ตนพึงถ่ายทอดประสบการณ์ในการเรียนรู้สู่ชนรุ่นหลัง ซึ่งคุณสมบัติของผู้ใหญ่ ที่มีความเป็นผู้ใหญ่สมบูรณ์

ครบถ้วนยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะขึ้นไปทำหน้าที่เป็นครูผู้บริหารระดับต่างๆจนถึงผู้บริหารสูงสุดในระดับ
สังคม ควรมีคุณธรรมประจำใจ

เมื่อมีโอกาสสัมผัสกับ ชนรุ่นหลังหรือผู้ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลอำนาจแห่งตน ควรสำนึกได้เองว่า
คืออดีตของตนเองมาก่อน แทนการมองไปด้านหน้าเพียงด้านเดียวว่าเป็นอนาคตของสังคม

หากมีจิตสำนึกดังกล่าวแล้วอยู่ในวิญญานตนเองแล้วอย่างเป็นธรรมชาติ ย่อมมีความหมายว่า
เป็นผู้มีความรักความเมตตา รู้จักให้อภัยในความผิดพลาดและให้โอกาสแต่ละคนคิด รวมทั้ง
นำปฏิบัติจากรากฐานจิตใจตนเองอย่างอิสระ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้ใหญ่หรือผู้ถืออำนาจเหนือกว่า
มีความรู้ความเข้าใจชนรุ่นหลังช่วยให้ทำงานอย่างมีความสุข

นอกจากนั้นในอีกด้านหนึ่งยังช่วยให้ชนรุ่นหลัง รวมถึงผู้ปฏิบัติงานภายใต้อำนาจตน
มีรากฐานจิตใจเปิดกว้างมากขึ้นภายในแต่ละช่วงของชีวิต สามารถเรียนรู้และทำงานอย่างมี
ประสิทธิภาพสูงสุด เพราะ ทำงานอย่างมีความสุข

คับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก

ถ้าแต่ละคนผู้มีโอกาสเติบโตยิ่งขึ้น มีการทบทวนตัวเองเป็นคุณสมบัติอยู่ในวิญญาน ย่อม
ไม่ลืมอดีตของชีวิตตน ทำให้สามารถค้นหาความจริงจากสิ่งที่ผ่านพ้นมาแล้วได้ว่า คนในอดีต
เคยปรารถนาเป็นญาติบทหนึ่งว่า คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก หรือ ปากเป็นเอกเลขเป็นโท ซึ่งม
ความหมายลึกซึ้งถึงขั้นพื้นฐานชีวิตและสังคม

ผู้ใหญ่ที่มีคุณสมบัติความเป็นผู้ใหญ่อยู่ในวิญญานตนเอง ย่อมไม่คิดสร้างวัตถุโดยใช้วัตถุเป็น
ตัวนำและรับคนเข้ามาใช้ประโยชน์จากวัตถุในภายหลัง

ในเมื่อรู้ถึงสัจธรรมของสรรพสิ่งทั้งหลายแล้วว่า วัตถุเป็นผลซึ่งเกิดจากการกระทำของคน
หลังจากเกิดขึ้นแล้วย่อมมีการสีกกร่อน และแตกดับไปในที่สุด จนกระทั่งทำให้เกิดภาวะสูญเส
สมดุลทางเศรษฐกิจขึ้นในสังคม

ส่วนคุณภาพของคนซึ่งเกิดจากอิสรภาพที่อยู่ในรากฐานจิตใจ หากได้รับโอกาสให้ปรากฏออกมาเป็นผลต่อสังคมและหวนกลับมาเป็นกำลังใจให้แก่ตนเอง ยิ่งนำออกมาใช้ประโยชน์ก็ยิ่งเกิดพลังเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังสามารถสืบทอดชนรุ่นหลังต่อไปเป็นช่วงๆ ได้ด้วย

ดังนั้นจึงรู้ได้ถึงคำกล่าวในอดีตว่า **คับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก** มีผลช่วยให้คนทำงาน รักแผ่นดิน รักสถานที่อยู่ ที่ดำรงชีวิตและมุ่งมั่นทำงานอย่างรู้คุณค่าชีวิต แม้สถานที่อยู่ทำงานคับแคบ แม้เครื่องมือใช้ซึ่งซื้อหาจากที่อื่นด้วยเงินเป็นจำนวนมาก ย่อมได้รับการประหยัดลงไปอย่างอย่างได้สัดส่วนกับความรู้สึกอันเป็นธรรมชาติของแต่ละคน

กับอีกด้านหนึ่ง ผู้มีโอกาสถืออำนาจเหนือกว่า ถ้ามีสิ่งนี้อยู่ในวิญญาน ย่อมรู้สึกได้เองว่า ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ควรหามาเพิ่มเติม ตามเหตุตามผล จึงช่วยให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความเข้าใจที่ดีต่อกันและกัน ทำให้อยู่ได้อย่างมีความสุข และทุกคนร่วมกันทำงานอย่างเต็มกำลังความรู้ความสามารถ นอกจากนั้นยังมีความอดทน แม้สถานที่อาจคับแคบมากขึ้น

แรงบันดาลใจที่จุดประกายความคิด

ให้เขียนเรื่องนี้

ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ สกลนคร ที่ได้ให้เกียรติเชิญผู้เขียนเรื่องนี้ไปสัมผัสกับบรรยากาศของมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ ดังกล่าวรวมสองครั้ง

ครั้งแรกเมื่อประมาณสองปีที่ผ่านมา ซึ่งขณะนั้นได้มีการวางแผนและเริ่มก่อสร้างอาคารต่างๆ ส่วนครั้งที่สอง เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2543 ซึ่งครั้งนี้ตนได้รับโอกาสสัมผัสกับบุคลากร โดยเฉพาะอาจารย์ซึ่งพึงรับเข้ามาใหม่จำนวนหนึ่ง

จากการสัมผัสที่มองเห็นความจริงแล้วทุกสิ่ง ซึ่งมีเหตุผลเชื่อมโยงถึงกัน เน้นความสำคัญที่คนท้องถิ่นระดับล่างและเยาวชนคนรุ่นหลัง โดยถือวิญญานซึ่งมีเหตุมีผลและมีคุณค่าสูงสุด

นอกจากนั้นในโอกาสที่ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาสถาบันศึกษาแห่งนี้อย่างต่อเนื่อง ได้เชิญให้ผู้เขียนบรรยายเรื่อง “การทำงานอย่างมีความสุข” ในที่ประชุมอาจารย์และเจ้าหน้าที่

อีกทั้งอนุญาตให้ผู้เขียนมีโอกาสสัมผัสกับบุคลากรอย่างอิสระ รวมถึงผู้เกี่ยวข้องในการสนับสนุนซึ่งเป็นบุคคลภายนอก นอกจากนั้นยังทราบว่า ระหว่างวันที่ 25-25 กุมภาพันธ์ 2544 จะมีการประชุมสัมมนาบุคลากรในหัวข้อเรื่อง “กลยุทธ์ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ”

จากเหตุดังกล่าว รวมทั้งข้อมูลซึ่งผู้เขียนได้รับจากสิ่งต่างๆ โดยที่ตนเองมีโอกาสรเรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิตอันยาวนานพอสมควร ทำให้เกิดแรงบันดาลใจนำเรื่องนี้มาวิเคราะห์ค้นหาความจริง จากสิ่งซึ่งชีวิตตนผ่านพ้นมาแล้วทั้งหมด

แม้จะยังมีรากฐานไม่กว้างเท่าที่ควร ทำให้อาจมีบางสิ่งบางอย่างผิดพลาดไปบ้าง คงต้องขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย ขอได้โปรดคิดว่าผู้เขียนมีเจตนาอันบริสุทธิ์ ทั้งต่อส่วนรวมและทุกคน โดยที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของคนรุ่นหลัง อย่างปราศจากกรอบว่าเป็นบุคลากรในแวดวงไหน หรือระดับใด อีกทั้งไม่คิดว่า สิ่งซึ่งเขียนมาทั้งหมดแล้ว มุ่งเน้นไปที่สถาบันการศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่ง

สถาบันซึ่งทำหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อรับใช้สังคม โดยเหตุที่นำเอาทุนการพัฒนามาจากแรงใจแรงกายของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในระดับพื้นดิน อันเป็นแหล่งเกิดแห่งตน ควรได้รับโอกาสให้พัฒนาตนเอง เพื่อให้มีวิญญูณรักพื้นดิน ซึ่งสานความรักถึงเพื่อนมนุษย์ โดยเน้นความสำคัญ เริ่มจากชีวิตที่อยู่ในระดับพื้นดินขึ้นมาก่อน เพื่อหวังผลอันพึงบังเกิดควมมีชีวิตชีวาในการร่วมใจกันพัฒนาสู่อนาคตอย่างเป็นธรรมชาติ

กับอีกด้านหนึ่งย่อมมีผลเสริมสร้างรากฐานบุคลากรในสถาบันฯ ให้สามารถรับใช้ประชาชนโดยผลิตบุคลากรที่มีจิตสำนึกให้ความสำคัญแก่คนระดับล่าง ทั้งนี้และทั้งนั้น เพื่อเสริมสร้างรากฐานความเป็นคนให้ยังลงลึกซึ่งยิ่งขึ้น ทำให้การพัฒนาความรู้ในด้านเทคโนโลยี มีความมั่นคงอยู่บนรากฐานตนเอง แทนการนำสังคมท้องถิ่นไปเป็นทาสรับใช้คนจากถิ่นอื่นชาติอื่น

จึงควรยอมรับได้ว่า คือความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาและรู้จักสำรวจตนเองว่า เราเกิดมา
ทั้งที่ได้ทำหน้าที่สมศักดิ์ศรีอย่างแท้จริงแล้วหรือเปล่า ? และช่วยให้บุคลากรผู้ซึ่งมีส่วนร่วม
เกี่ยวข้องกับสถาบันบังเกิดความภูมิใจอย่างแท้จริง

จึงขอฝากไว้ในแง่คิดสำหรับผู้ที่ รักความเป็นไทยแก่ตนเอง ทุกคน.

ศึกษาธรรมชาติจากธรรมชาติของมนุษย์

เขียนจากใจ

1 มกราคม 2544